

Datum

2021-01-27

Ert datum

2020-11-04

Socialdepartementet

ESV dnr

2020-01170-1

Er beteckning

S2020/08073/SF

Handläggare

Marcela Cohen Birman

Yttrande över promemorian Införande om en familjevecka påbörjas

Ekonomistyrningsverket (ESV) avstyrker utredningens förslag om införande av en familjevecka i form av en ny förmån, *familjedagspenning*. Bakgrunden är att reformen innebär färre arbetade timmar i ekonomin, lägre skatteintäkter och högre utgifter. Därtill är det ekonomiska läget för närvarande ansträngt till följd av pandemin. Vidare gör ESV bedömningen att behovet som den nya förmånen avser att uppfylla till stor del kan hanteras i befintligt föräldraförsäkringssystem.

Avsnitt 4.1 Balans mellan familjeliv och arbetsliv

ESV delar utredningens beskrivning om att förutsättningarna att kombinera familjeliv och arbetsliv ser olika ut för olika föräldrar samt att arbetsvillkoren och möjligheten till flexibilitet i arbetet varierar. ESV instämmer vidare i utredningens beskrivning om att det även finns skillnader i föräldrarnas möjlighet att spara föräldrapenningdagar för framtida behov då barnet blir äldre. ESV bedömer dock att den befintliga föräldraförsäkringen är väluppbyggd och att den till stor del kan fylla de behov som den nya förmånen avser.

Avsnitt 5.1 En ny föräldrapenningsförmån ska införas

Utredningen diskuterar men avvisar ett utökat antal föräldrapenningdagar som alternativ till familjeveckan. Motiveringen är enligt ESV:s uppfattning tämligen tunn. I utredningen *Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen* (SOU 2017:101) lämnas ett förslag om föräldrapenningdagar per år avsedda för barn mellan tre och tio år. Det är ett förslag som till viss del skulle kunna täcka de behov som familjeveckan adresserar och som ESV anser borde ha lyfts fram i diskussionen om alternativa lösningar. Dessutom skulle en sådan lösning inte ha samma effekt på antalet arbetade timmar som familjeveckan har.

Utredningen diskuterar inte heller den tillfälliga föräldrapenningen som en alternativlösning trots att reglerna i flera avseenden liknar reglerna för den föreslagna familjedagspenningen. Den tillfälliga föräldrapenningens regelverk har dessutom flera undantag som bland annat rör barnets ålder och hur uttaget kan ske, vilket passar ganska väl med vissa av utredningens förslag. Mot den bakgrunden

efterlyser ESV en djupare analys om möjligheten att tillgodose behoven av familjedagar inom ramen för befintligt system.

Familjeveckan syftar bland annat till att främja minskat deltidsarbete. ESV:s bedömning i frågan är att det inte är troligt att ett begränsat antal dagar per år med familjedagspenning skulle kunna bidra till ett substantiellt minskat deltidsarbete. Det är dessutom inte alltid ett frivilligt val att arbeta deltid.

Avsnitt 5.4 Förmånstid

Huvudalternativet är det mest generösa av de tre alternativ som utredningen presenterar. Under förutsättning att reformen genomförs anser ESV att införandet bör ske successivt. ESV gör bedömningen att den ansträngda ekonomiska situationen i dagsläget motiverar ett försiktigare införande av förmånen, till exempel fyra respektive två dagar i stället för sex och tre som är huvudalternativet. En utökning av antalet dagar bör kunna ske först efter en bedömning av det ekonomiska utrymmet vid den aktuella tidpunkten samt efter att användningen av förmånen har utvärderats.

Avsnitt 6.1.3 Antal arbetade timmar, sysselsättning och sjukfrånvaro

Utredningen konstaterar att reformen leder till ett minskat antal arbetade timmar i ekonomin på kort sikt. Vidare är det enligt utredningen troligt att reformens negativa effekt på produktionen (BNP) på lång sikt blir större än på kort sikt. ESV har förståelse för svårigheten att med precision uppskatta den typen av effekter. ESV efterlyser dock en utförligare beskrivning av beräkningen av såväl bortfallet av antalet arbetade timmar som de timmar (21 procent) som beräknas bli ersatta.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Marcela Cohen Birman har varit föredragande. I beredningen har också avdelningschef Bo Stoltz och Ann-Sofie Öberg deltagit.

Datum: 2021-01-27

Underskrift

Clas Olsson

Namnförtydligande

Föredragande

Marcela Cohen Birman

Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

